

Прес Реліз Конференції

З питань інвестицій в Україні

3 грудня 2014 в Intercontinental Hotel Kyiv пройшла Конференція з питань інвестицій в Україні, яка була організована Британсько-Українською Торговою Палатою («БУТП») за підтримки Американської Торгово-Промислової Палати («АТПП»), Європейської Бізнес Асоціації («ЄБА»), Франко-Української Торгово-Промислової Палати («ФУТПП»), Управління Делегата німецької економіки в Україні, Української Торгово-Промислової Палати («УТПП») та Америко-Української Ділової Ради («АУДР») (програма конференції додається).

Метою Конференції було привернути увагу до трьох важливих питань, які недостатньо висвітлювались та які впливають на негайний розвиток економіки України.

1. Галузі для для здійснення поточних інвестицій в Україну.

Для початку, Конференція зосереджувалася на тих сферах, які, незважаючи на кризу, повинні в даний час залучати значні інвестиції з метою розвитку економіки України, а саме:

- (1) **Сільське господарство. Українське сільське господарство має залучати величезні інвестиції для реалізації сільськогосподарського потенціалу України, стати найбільшим у світі експортером зерна та зайняти своє місце в якості основного постачальника продуктів харчування для Північної Африки і Близького Сходу, а також Європи. Фермерські господарства, на відмінну від промислових потужностей, зазнали меншої шкоди в результаті конфлікту.**
- (2) **Всередині мережі КВТЕ. Необхідно забезпечити негайне вдосконалення "електричної мережі зсередини" - комбіноване виробництво тепла та електроенергії («КВТЕ») для постачання електроенергії в регіони, де існує потреба, адже українська електромережа досягає повної своєї потужності і, можливо, скоро не зможе забезпечити достатню кількість електроенергії для задоволення потреб. В іншому ж випадку в багатьох українських містах розпочнуться перебої зі світлом, а вартість електроенергії залишиться високою.**

Згідно з презентацією Ольги Брижань, директора Капстоун / Гесс Консалтинг Україна, трансформація тисяч місцевих газових виробників тепла у КВТЕ сприятиме більш ефективному використанню газу, що постачається для вироблення електроенергії та тепла. Це має зменшити потребу в додатковій кількості газу по всій країні для вироблення електроенергії, а також вирішить проблему електромережі, яка досягає свого максимального потенціалу. Окрім того, з'явиться можливість підвищити ефективність та знизити вартість виробництва електроенергії там, де вона потрібна, скоротивши витрати та втрати електроенергії при передачі на велику відстань.

- (3) **Електронний уряд. Як пояснив Джефф Ерліх, старший проектний менеджер в ОБСЄ, розвиток електронного уряду на місцевому та національному рівнях може підвищити ефективність та допомогти боротися з корупцією. У поєднанні з належною звітністю, ефективність діяльності українського уряду та управління можуть бути значно поліпшені, а витрати на уряд можуть бути знижені, шляхом скорочення кількості державних службовців, котрі насправді не працюють, та**

підвищення заробітної плати тим, хто залишиться і ефективно працюватиме, для того, щоб їм не доводилося вдаватися до корупції з метою отримання прийняттого прибутку для прожиття.

- (4) Уповноважений з прав людини. Створення інституту омбудсмена, який може контролювати юридичні та адміністративні заходи, а також втручатися, щоб зашкодити зловживанню правом, може зменшити корупцію та заохотити інвестиції в українську економіку. На сьогоднішній день ЄБРР намагається реалізувати таку програму. БУТП розробила подібну пропозицію для попереднього уряду.

2. Страхування від політичних ризиків/ збройних конфліктів, пропозиція Сороса та доступність інвестиційного фінансування для розвитку України на основі покриття ризику під час збройних конфліктів.

(1) Страхування від політичних ризиків

Україна потребує нової програми для значного збільшення наявного страхування від політичних ризиків для інвесторів в Україні. На даний момент основний міжнародний постачальник страхування від політичних ризиків, Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (MIGA) при Світовому Банку, як правило, не охоплює українські політичні ризики / збройний конфлікт. Приватні ринки страхування від політичних ризиків / збройних конфліктів також зазвичай закриті для України, окрім як для покриття терміном на рік або менше, що не є прийнятним для фінансування проектів.

Крім того, згідно з пропозицією провідного фінансиста та економіста Джорджа Сороса, Велика Сімка та ЄС можуть створити багатосторонню резервну програму гарантій, наприклад у розмірі не менше 6 млрд. доларів США, яку можна було б збільшити до 10 млрд. доларів США або більше шляхом перестраховування на приватному ринку.

Завдяки такому страхуванню від політичних ризиків, пов'язаних з війною, інвестиції в Україну можуть відновитися, незважаючи на нинішній конфлікт і загрози подальшої військової агресії. Така програма страхування від політичних ризиків може бути найбільш ефективно здійснена через MIGA. Цього має бути достатньо, щоб знову запустити українську економіку та стабілізувати ситуацію, що склалася.

Страхування від політичних ризиків буде необхідно до тих пір, поки існуватиме будь-яка загроза збройного конфлікту. Мета полягає в тому, щоб українська економіка була в змозі розвиватися, як це було в минулому, до вторгнення в Крим, іншими словами, шляхом усунення загрози того, що конфлікт знищуватиме інвестиції, страхування від таких ризиків.

Таких реформ, позаяк важливих, на сьогодні не вистачає через конфлікт на сході, а інвестори повинні бути впевнені, що не втратять свої проекти через збройний конфлікт, як пояснив Бейт Томс, керуючий партнер в Бі Сі Томс і Ко та голова Британсько-Української Торгової Палати.

Таким чином, зі страхуванням від політичних ризиків / збройних конфліктів та з урядовою і правовою реформами, українська економіка може швидко почати відновлюватися, як це

мало статися після підписання Договору про зону поглибленої та всеосяжної вільної торгівлі (DCFTA) з ЄС. Однак, без доступного та недорогого страхування від політичних ризиків, іноземні інвестиції, швидше за все, припиняться, і зростуть ризики краху економіки, незалежно від прогресу правової реформи – страхування, як правило, необхідне для вирішення ризиків, пов'язаних зі збройними конфліктами.

Ерік Версавел, Голова Правління ПАТ «ІНГ Банк Україна», додав, що чимало ще потрібно зробити для закладення підґрунтя інвестиційного фінансування в Україну, але протягом періоду збройного конфлікту страхування від політичних ризиків може стати необхідним захисним елементом.

(2) Політичний вимір

США, Великобританія та ЄС повинні підтримувати програму надання Україні страхування від політичних ризиків задля належного виконання Будапештського меморандуму, укладеного між Україною та Великобританією, США та Росією, який являє собою договір відповідно до Віденської конвенції про міжнародні договори. Згідно до умов Будапештського меморандуму, Україна відмовилася від третього найбільшого у світі ядерного арсеналу в обмін на гарантії своєї територіальної цілісності та захисту від економічного примусу. Таким чином, можна стверджувати, що майбутнє світового ядерного роззброєння на даний момент залежить від виконання умов Будапештського меморандуму. Згідно з цим договором, Великобританія та США повинні активно захищати економічну незалежність України. Таким чином, надання Україні страхування від політичних ризиків реалізує цей договір, а також є необхідною складовою реалізації Договору про зону поглибленої та всеосяжної вільної торгівлі (DCFTA).

3. Український уряд має стимулювати збільшення нафтогазових інвестицій, а не перешкоджати їм

(1) Існуюча проблема з огляду на законодавство

На думку багатьох приватних нафтогазових компаній в Україні, інвестиції в незалежному секторі нафти та газу в даний час заблоковані через нові законодавчі акти, згідно з якими на приватні компанії покладені податки, розмір яких більший, ніж сума їх прибутків, та зруйнують їх підприємства, забравши клієнтів і перевівши всі газові угоди з промисловими споживачами на Нафтогаз. Це особливо важливо, оскільки нафтогазові компанії є винятками зі звичного правила - більшість з них буде самостійно страхуватися від ризиків збройного конфлікту, і тому можуть інвестувати в Україну навіть без страхування третіх сторін.

Згідно з презентацією Анни Гальцової, яка працює в IHS-Cera Project Advisory (провідна консалтингова фірма з питань послуг у сфері нафти та газу), приватні виробники нафти і газу становлять лише відносно невелику частину поточної потужності видобутку газу, де решта видобутку належить державним компаніям, але приватні виробники вкладають набагато більше коштів у розвиток виробництва української нафти і газу і, таким чином збільшують об'єми виробництва набагато швидше, ніж державні компанії.

Таким чином, приватні нафтогазові виробники можуть справедливо стверджувати, що якщо вони повинні сплачувати запропоновані урядом подвійні ставки за надкористування, то це унеможливить їх подальший розвиток, що спричинить значне скорочення іноземних інвестицій у сферу української нафти і газу, а також значно зменшить кількість газу та

нафти для українських споживачів. Згідно зауваженням Грема Тайлі, Віце-президента Shell Україна та Відповідального за країну, звіт IHS CERA щодо прийнятної моделі оподаткування для України та рекомендацій місії МВФ в Україні, які виступають проти продовження дії тимчасового збільшеної плати за надкористування після 2014 року, є кроком у правильному напрямку для розбудови нафтогазової промисловості України.

Зважаючи на те, що велика кількість приватних виробників нафти і газу в Україні залучили кошти для фінансування своїх проектів на Лондонській та інших фондових біржах, а також через великі іноземні інвестиційні групи, знищення їхніх інвестицій в приватні нафтогазові компанії в Україні, що є довільною дією уряду, відштовхнуть всіх потенційних іноземних інвесторів від України в майбутньому. Як відмітив Алістер Макбейн, Генеральний директор Аравак Енерджі, інвестори в нафтову, газову та будь-яку іншу галузь в Україні повинні бути впевнені, що їх інвестиції будуть поважати і вони отримають належний захист від українського уряду, а не довільно оподатковуватися до повного їх знищення. Олександр Горбуненко, Фінансовий директор Burisma Holdings, погодився – справедливі очікування інвесторів повинні бути захищені.

(2) Відповідь державного сектору

У відповідь на такі заяви нафтогазових компаній, голова НАК «Нафтогаз», пан Андрій Коболев, відзначив на Конференції, що Нафтогаз у минулому піддавався дискримінації стосовно споживачів. Він вказав, що ці питання потрібно обговорювати, а приватні нафтогазові компанії повинні розглянути можливість врегулювання своїх потреб у прибутку та самим підтримати суспільну потребу під час кризи, з метою адекватного енергопостачання всіх споживачів за прийнятною ціною. Конференція завершилася пропозицією організувати більш детальне обговорення цих питань між приватними промисловцями та представниками держави замість того, щоб займати протилежні позиції, за яких промисловці вимагають повернення до умов, які існували з початку їх інвестицій, до конфлікту на сході, а держава намагається змусити приватні компанії задовольняти суспільні потреби у зв'язку з кризою.

(3) Пропозиція співробітництва, яка дозволяє приватним компаніям розвиватися завдяки «оренді» природних потужностей Нафтогазу, які вона не має наміру розробляти найближчим часом

Було також обговорено гібридний підхід, запропонований Джоном Бушем з Посольства США та Робом Бенчем, керуючим партнером Pelicourt LLC, інвестором Sub Energy, згідно з яким для стимулювання негайних інвестицій в нафтогазову галузь, Нафтогаз могла б надати ділянки під так звану "оренду" для розвідки і розробки приватними компаніями, які сама Нафтогаз не планує розробляти найближчим часом. Згідно принципів типової оренди, одна нафтогазова компанія дає право іншим нафтогазовим компаніям розробляти ділянку, яка їй належить, в обмін на певну оплату та / або частку від виробництва – такий різновид оренди часто практикуються в нафтогазовій промисловості.

За більш детальною інформацією, будь ласка звертайтеся до Анни Берестян або Наталії Добровольської:

+38(044) 490-6000
+38(044) 278-1000

або

kyiv@bctoms.net
buccukraine@gmail.com